

SLABOVIDOST KOD PREDŠKOLARACA

Sve što niste znali o skrivenim oftalmološkim problemima vaših mališana otkrivaju vam eksperți iz Specijalne bolnice Sveti Vid

Preduzeli ste sve mjere kako biste svom djetetu obezbijedili normalan rast i razvoj, uključili ga u kolektiv, pružili mu svu ljubav i pažnju. Sada kada ste zakazali časove tenisa, fudbala, košarke, u namjeri da se dijete pravilno psihofizički razvija i socijalizuje, primjećujete da se ono povlači u sebe, da je nesigurno i nespretno? Vaš školarac nailazi na još jedan problem, gubi pažnju u školi i ne završava zadatke. A vi niste ni pomislili da dijete nema ni motornih, ni psihičkih smetnji,

već da jednostavno ne vidi dobro. Nevjerica! Kako je moguće?! Prije odluke o uključivanju u sportske aktivnosti obavili ste oftalmološki pregled. Doduše, kratko je trajao i zapravo niste ni dobili pravu informaciju. „Gdje je greška?”, pita se većina roditelja. Nažalost, ovakih primjera je mnogo, nije riječ o pojedinačnom slučaju. Pregled djeteta predškolskog uzrasta često se uzima vrlo površno, bez zadržavanja i traganja za važnim stvarima. A ova procedura mnogo je zahtjevnija nego kod odraslih, budući

da se ne zasniva na subjektivnom iskazu, već na stvarnim, objektivnim pokazateljima potencijalnih smetnji za razvoj vida. Stoga je odgovornost, i ljekara i porodice, u ovom slučaju mnogo veća. Zbog postojećih zabluda vezanih za probleme dječje oftalmologije i veliki broj propuštenih slučajeva djece koja su mogla na vrijeme da isprave slabovidost, obratili smo se Specijalnoj bolnici Sveti Vid, mjestu koje je referenca za probleme slabovidosti djece predškolskog uzrasta.

KOJE SE SMETNJE NAJČEŠĆE SRIJECU KOD PREDŠKOLSKE DJECE?

Najčešće smetnje je, na svu sreću, najlakše riješiti. Stoga ih ne smatramo velikim problemom u dječjem uzrastu. To su razrokošt, skretanje očiju – strabizam i greške refrakcije, odnosno dioptrija. Kada se rano reaguje, već sa nekoliko mjeseci života u slučaju strabizma, i od treće do pete godine za pojavu dioptrije, u velikom procentu imaćevo izljeđeno dijete, s odnjegovanim funkcijom vida, bez bilo kakvih smetnji – i tokom školovanja i kasnijeg života. Ukoliko se to propusti, što se u našem okruženju često dešava, onda će se roditelji u školskom uzrastu djeteta suočiti sa slabovidnošću koja će ostati za cijelo život. Operacija strabizma, ili laserska korekcija dioptrije u kasnijem dobu – ako je u pitanju netretirana slabovidost, neće pomoći u postizanju bolje vidne oštchine.

KADA SE KOD DJECE PRIMJENJUJE LASERSKA KOREKCJA DIOPTRIJE?

Laserska korekcija dioptrije kod djece predškolskog uzrasta nije nova stvar. U primjeni je od sredine devedesetih godina, dakle gotovo četvrtinu vijeka. Kod ovih mališana, laser se radi samo u strogo definisanim situacijama. Kod odraslih mlađih ljudi laser se koristi u korekciji dioptrije, kada se oni žele oslobođiti kontaktnih sočiva i naočari iz različitih razloga, a kod djece – KADA MORA, zato što će – u protivnom – slabovidost ostati za cijelo život. To su one situacije u kojima djetetu naočare ne mogu pomoći, a kontaktno sočivo ne može da koristi zbog uzrasta!

U KOJIM SITUACIJAMA SE MORA RADITI LASERSKA KOREKCJA DIOPTRIJE A KOJE U NASEM OKRUŽENJU I DALJE STVARAJU ZABLUGE?

To je jasno definisano. I toga se pridržavamo:

1. VELIKA RAZLIKA U DIOPTRIJI NA OBA OKA

ZABLUDA: Naočare

Najčešće će oko s velikom dioptrijom imati manju dioptriju u naočarima, da bi se „izjednačilo“ s drugim, a onda se ide sa zatvaranjem „boljeg“ oka. To baš i nema mnogo smisla. Nekorigovano „slabije“ oko i dalje će vidjeti mutno, što znači da ste unaprijed osudili dijete na slabovidost.

ISTINA: Laserska korekcija

Pomoću nje će se dioptrija u potpunosti korigovati, a nakon toga uslijediće i zatvaranje „boljeg“ oka na nekoliko sati dnevno, obično kad se dijete igra. Nakon punе korekcije, primijetićete da se mališan neće opirati

DUGOGODIŠNJA PREDANOST PRAVIM PRINCIPIMA SAVREMENE OFTALMOLOGIJE I VISOK NIVO OČNE HIRURGIJE SVRSTALI SU SVETI VID MEĐU REFERENTNE USTANOVE U SVIJETU

zatvaranju, te će i efekat ispravljanja slabovidnosti biti sve bolji.

2. ASTIGMATIZAM

ZABLUDA: Naočare

U višim vrijednostima, pogotovo u slučaju razlike između očiju, naočare su beskorisne. Nekorigovan astigmatizam ima visok potencijal za slabovidost. Mi to zovemo AMBLOGENOM MANOM.

ISTINA: Laserska korekcija

Na ovaj način dijete neće imati „iskriviljenu“ sliku kao s naočarima.

3. AKOMODATIVNI STRABIZAM

Definiše se kao skretanje očiju uslijed prejake akomodacije, najčešće zbog visoke dioptrije u plusu. Može se ispraviti naočarima, pogotovo kad je dioptrija na oba oka slična. Oči su u pravilnom položaju dok dijete ima korekciju. Kada skine naočare – skreću. Problem nastaje kod školaraca, posebno na časovima fizičkog vaspitanja, jer oni ne mogu uđovoljiti zahtjevima i ispratiti sve aktivnosti na spravama.

ZABLUDA: Operacija strabizma

ISTINA: Laserska korekcija dioptrije

Na ovaj način otklanja se uzrok prejake akomodacije, skretanja očiju i postiže se pravilan položaj, bez operacije strabizma. U slučajevima parcijalno akomodativnog strabizma radi se laserska korekcija dioptrije, a nekoliko mjeseci (tri do šest) nakon toga

4. DJECA S POSEBNIM POTREBAMA

Popravljanje vidne funkcije i te kako pozitivno utiče na ostvarivanje boljeg odgovora na cjelokupni tretman psihomotornih aktivnosti ove djece.

ZABLUDA: Dati provizorno naočare, uz objašnjenje da će dijete biti stalno zavisno od

druge osobe i da nema potrebe za boljim vidom.

ISTINA: Laserska korekcija dioptrije kod ove djece, u lakoj inhalacionoj anesteziji, omogućuje kasnije bolji kontakt s terapeutom. Ova djeca postaju mnogo sigurnija i pokazuju brži napredak u motorici.

PEDIJATRIJSKI SVJETSKI CENTRI ODAVNO SE BAVE OVOM PROBLEMATIKOM. ZASTO U NASEM OKRUŽENJU NE NAILAZIMO NA NAMJERU DA SE OVOJ DJECI POMOGNE?

Oftalmolozi koji se ne bave ovom patologijom upućuju dječu u centre specijalizovane za dječju oftalmološku problematiku. Tako je u svijetu. Kod nas, nažalost, ne postoji svijest o tome, pa se roditelji samo zaplaše i problem se odlaže za kasnije. Kada imate dijete kod kog je propušteno ispravljanje dioptrijskog problema na vrijeme, negdje oko treće/četvrte godine, a ono sada već ima osamnaest i visoku dioptriju na jednom oku, neadekvatno korigovanu, laser neće popraviti slabovidost u tom kasnijem dobu. Korekcija dioptrije je jedna stvar, a oština vida koja proizilazi iz te korigovane dioptrije sasvim nešto drugo. Kada je greška takva da se ne može popraviti naočarima, rješenje je laser.

Sveti Vid je jedan od svjetskih centara koji se bave dječjom oftalmologijom, na čelu sa prof. dr Rudolfom Autratom, već dugi niz godina. Posjeduje veliki broj publikacija i najvećih priznanja u svjetskim oftalmološkim krugovima u oblasti dječje oftalmologije i laserskih procedura korekcije dioptrije kod mališana u specijalnim indikacijama. Cilj nam je bio da popunimo praznine koje postoje na domaćem terenu. Naše dugogodišnje iskustvo pokazuje sjajne rezultate u postizanju bolje vidne oštchine, odnosno smanjenju slabovidosti kod djece, praćeno dugi niz godina. Djeca s ispravljenim nedostacima u vidu u ranom uzrastu postaju zadovoljnija, saradljivija, spretnija i srećnija. Nedavno je Sveti Vid dobio još jedno veliko priznanje – Nagradu za postignute rezultate u dječjoj oftalmologiji, uručenu na evropskom kongresu udruženja za refraktivnu hirurgiju i hirurgiju katarakte.

SAVJETI ZA RODITELJE

Evo koje simptome kod mališana nikako ne smijete da zanemarite...

- Pratite da li vaše dijete reaguje na svjetlo, prati pogledom, hvata igračke, kako se kreće... i reagujte čim primijetite da nešto nije u redu.
- Ukoliko vam se učini da oko vašeg mališana skreće, obavezno se obratite oftalmologu. Skretanje oka nije prirodno i ne čekajte da prođu godine da se to samo ispravi.
- Obratite pažnju i na to da li se vaše dijete primiče televizoru i krivi glavu kad fiksira pogledom.
- I bijela zenica signal je za posjetu oftalmologu.
- Ukoliko vašem mališanu smeta svjetlo, moguće je da je uzrok toga oftalmološki problem.